

Budapest 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási bizottság
26/2018. (III. 26.) BP. 03. OEVB HATÁROZATA

A Budapest 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 151. § (1) bekezdésében foglalt hatáskörében eljárva meghozza az alábbi

határozatot.

A Budapest 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság a Momentum Mozgalom Párt (székhelye: 1077 Budapest, Rózsa utca 22.; nyilvántartási szám: 01-02-0016512; képviseletében eljár: Fekete-Győr András, elnök; [REDACTED] email: jog@momentum.hu, a továbbiakban: Momentum) által a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjának megsértésével kapcsolatban 2018. március 23-án benyújtott kifogásnak **nem ad helyt, azt elutasítja.**

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül a Nemzeti Választási Irodához címezve a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet fellebbezést nyújthat be jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a mérlegelési jogkörben hozott határozat megváltoztatása iránt a Budapest 03. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: BP. 03. számú OEVB vagy Bizottság). A fellebbezést személyesen, levélben (1126 Budapest, Böszörményi út 23-25.), telefax: (+36 1 356 5846), elektronikus levélben (bp03oevb@hegyvidek.hu) úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. március 29-én 16,00 óráig megérkezzen. A fenti határidő elmulasztása jogvesztő hatályú. A fellebbezés tárgyi illetékmentes.

Indokolás:

I.

A kifogástevő 2018. március 23-án kifogást nyújtott be a Budapest 04. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottsághoz, amely azt ugyanezen a napon áttette a BP. 03. számú OEVB-hez. A kifogás szerint a Momentum BP. 04. számú OEVB-ban nyilvántartásba jelöltje a 1022 Budapest, Bimbó út 1-5. szám alatt székhellyel rendelkező, Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat 100%-os tulajdonában álló Budai Polgár Kiadó, Tájékoztató és Kulturális Közhasznú Nonprofit Kft. kiadó által megjelentetett Budai Polgár helyi sajtótermékben kívánt hirdetést megjelentetni, a kerületi jelöltek számára ingyenesen igénybe vehető, a sajtótermékben fenntartott felületen. A kifogással kapcsolatban a Budai Polgár újság eljuttatta tájékoztatását a Bizottsághoz, mellékelve további bizonyítékokat is, így a 2018.03.31-én megjelenő választási mellékletben való megjelenési lehetőségről szóló tájékoztatót, valamint a végül megjelentetésre alkalmas hirdetést is.

A Budai Polgár a hirdetés megjelentetését 2018.03.20-án írt elektronikus levelében megtagadta arra hivatkozással, hogy az nem felel meg a korábban általuk rögzített feltételeknek, mely szerint *„a Budai Polgár a választási mellékletben csak olyan anyagot jelent meg, amelyben a képviselőjelöltek a saját programjukat pozitív módon mutatják be, és tartózkodnak más jelöltek/pártok negatív tartalmú minősítésétől*

(többek között azért is, mert a másik félnek nincs lehetősége arra reagálni)”, és annak megfelelő átdolgozását kérte, amennyiben a jelölt élni kíván a megjelenési lehetőséggel. Az átdolgozott hirdetésre hasonló válasz született, végül a harmadjára átdolgozott hirdetést megjelentetését vállalta a lap.

A lap által kifogásolt hirdetésen szereplő, a jelölt céljait összefoglaló szöveges rész más pártra, jelölő szervezetre, valamint más nyilvántartásba vett egyéni választókerületi jelöltre nézve tartalmazott lejárató, hitelességet aláásó kifejezéseket. Az átdolgozott, továbbra is kifogásolt hirdetésben a jelölt (vagy az érdekében eljáró más személy) egy, az érintett szövegrészeket az eredeti hirdetésben piros festéssel lefestette, majd a hirdetés aljára odáírta: „*Korrigált változat a Budai Polgár igényei szerint*”. A harmadik, átdolgozott változat, amelyet a lap meg fog jelentetni a 2018.03.31-i számában immár nem tartalmazza a jelölt céljait összefoglaló szöveges részt.

Kifogástevő álláspontjának lényegét összefoglalva: a lap megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontjában foglalt a jelöltek és jelölő szervezetek esélyegyenlőségére, valamint jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére vonatkozó alapelveket. Kiemeli és a kifogásban hivatkozott joggyakorlással és döntésekkel támasztja alá azt, hogy a negatív kampány folytatása jogszerű. Az esélyegyenlőség sérül azzal, hogy a jelölt a saját üzenetét nem juttathatja el a többi jelölthöz hasonlóan a közönséghez, valamint azzal, hogy negatív üzenetet hordozó hirdetéseket a lap önkényesen kirekeszti, hiszen az ellenzék funkciója a kormány és annak tevékenységének a kritizálása.

A kifogástevő kérte a Bizottságot, hogy állapítsa meg a jogsértés tényét a Ve. 218. § (2) bekezdés a), b) és d) pontjai szerint, tiltsa el a jogsértőt a további jogsértéstől, valamint megfelelő visszatartó erővel bíró bírságot szabjon ki. A bírság kiszabása körében indokolt figyelembe venni a jogsértés ismétlődő jellegét, hiszen a jelölt a Helyi Sajtótermék kérése alapján átdolgozta a hirdetését, azonban az sem jelenhetett meg. A bírság kiszabása körében indokolt figyelemmel lenni az érintett alapjog (a véleménynyilvánítás szabadsága) kiemelt jelentőségére is.

II.

A Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontja alapján „*A választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a következő alapelveket: [...] esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között; [...] jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás.*”

A Ve. 151. § (1) bekezdése alapján „*Körzeti és helyi illetve lekérhető médiaszolgáltatással vagy nem országosan terjesztett sajtótermékekkel kapcsolatos kifogást az országgyűlési képviselők választásán és az Európai Parlament tagjainak választásán a médiatartalom-szolgáltató székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes országgyűlési egyéni választókerületi választási bizottság, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán a médiatartalom-szolgáltató székhelye vagy lakóhelye szerint illetékes területi választási bizottság bírálja el.*”

A Ve. 43. § (1) és (5) bekezdése alapján „*A választási bizottság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. [...] A választási bizottság a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli, és az ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.*”

A Ve. 218. § (1) bekezdése alapján „*A választási bizottság a kifogásról a rendelkezésére álló adatok alapján dönt.*”

A Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése kapcsán (esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között):

A kérelmező által is idézett kúrai határozat alapján az „a kampányhoz kötődő jogegyenlőség követelménye, az egyenlő esély elve a választási kampány idején akkor érvényesül, ha a jelölőszervezetek és jelöltek számára azonosak azok az objektív, külső feltételek, amelyek mellett képesek választási üzeneteiket eljuttatni a választókhoz. Így külső, objektív feltétel egyebek mellett az, hogy azonos eséllyel férjenek hozzá azokhoz az eszközökhöz, alkalmazhassák azokat a technikákat, amelyek sikeresen és hatékonyan többszörözik meg kommunikációjuk meggyőző erejét.” Kúria Kvk.IV.37.359/2014/2. sz.

Az esélyegyenlőség tehát mindenkor az objektív, külső feltételekhez képest állapítható meg, nem önmagában véve, hanem a jelöltek, jelölő szervezetek számára rendelkezésre álló eszközök alapján.

A rendelkezésre álló iratok, a Budai Polgár tájékoztatása szerint a helyi sajtótermék részéről minden jelölttel, jelölőszervezettel szemben ismert, előzetes követelmény, hogy „a képviselőjelöltek a saját programjukat pozitív módon mutatják be, és tartózkodnak más jelöltek/pártok negatív tartalmú minősítésétől.” További megállapítás szerint „eddig megküldött anyagok alapján (3-as és a 4-es vk.) - egy jelölt kivételével, tőle is kértünk újat - minden képviselőjelölt betartotta a fenti kritériumokat, ahogyan az összes eddigi választás során is.” Valójában az esélyegyenlőség akkor sérülne, ha a többi jelölttel ellentétben valamely jelölt számára lehetőség nyílna a negatív kampány megjelenítését a hirdetések között.

Ezen gyakorlat alapján – amelyeket kifogásában egyébként a kérelmező sem vitat – megállapítható, hogy az objektív, külső feltételek minden jelölt és jelölőszervezet számára akkor azonosak, ha továbbra is mindenkiel szemben megkövetelik a fenti kritériumot. A rendelkezésre bocsátott iratokból ugyanis az állapítható meg, hogy az eddigiek során is csak a pozitív kampány szolgált eszközeül az egyes jelentkezőknek, az egyenlő esély elve pedig kifejezetten akkor érvényesül, ha később jelentkezők számára is csak ugyanezen eszköz érhető el.

A más jelöltek, jelölőszervezetek negatív színben való feltüntetésétől való tartózkodás a kifogásban foglaltakkal szemben nem eredményezi azt, hogy az ellenzéki jelöltek és jelölő szervezetek nehezebb helyzetben lennének a kormánypárti jelöltekkel szemben, mivel negatív színben bármely jelölt és jelölőszervezet feltüntethető, ez a fajta eszköz nem kizárólag a kormánypárttal szemben lenne érvényesíthető.

Fentieket megerősíti továbbá a Kúria Kvk.I.37.364/2014/5. számú határozata, amely jelen esetben analóg módon alkalmazható, kimondta, hogy az esélyegyenlőség sérelme akkor vizsgálható, ha adott jelölt, jelölő szervezet részére biztosítanak valamely jogosultságot, míg mások részére, kérelmük alapján nem-, vagy nem azonos feltételekkel teszik ezt. A kampányeszközök igénybevételének feltételhez kötése tekintetében a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának alkalmazása során az esélyegyenlőségnek nem a feltétel nélküliség és a támasztott feltétel között, hanem a támasztott feltételre nézve kell fennállnia.

A jelölt átdolgozott hirdetése a Budai Polgár tájékoztatása szerint meg fog jelenni a választási mellékletben 2018.03.31-én, így érdemi jogsérelemre nem kerül sor.

Az esélyegyenlőség elvének sérelme fentiekre tekintettel nem állapítható meg.

A Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának megsértése kapcsán (jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás):

ÍH 2014.153. sz. határozat szerint a választási kampányban rendeltetésellenes joggyakorlásról akkor beszélhetünk, ha felismerhetően megnyilvánul az a szándék, amely a formális jogkövetelés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányul, és ennek valamilyen hátrányos jogkövetkezménye van (mások jogainak korlátozása, csorbítása).

A Kúria a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjával összefüggésben a Kvk.IV.37.359/2014/2. számú végzésében rögzítette, hogy a rendeltetészerű joggyakorlás a joggal való visszaélés törvényi tilalmát rögzítő polgári jogi szabályozásból kiindulva az egész jogrendszert átható követelmény. Azt jelenti, hogy a jogintézményekkel célhoz és tartalomhoz kötötten élhetnek annak címzettjei. Csak az a joggyakorlás élvez törvényi védelmet és elismerést, amelyben a jogosultság formális előírásain túl annak valódi tartalma is felismerhető [összefoglalóan elsőként: 18/2008. (III. 12.) AB határozat]. Ezért a Kúria álláspontja értelmében a rendeltetészerű joggyakorlás sérelme több a jogsértés megállapíthatóságánál: abban felismerhetően meg kell nyilvánulnia annak a szándéknak, amely a formális jogkövetés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányul.

Kvk.IV.37.359/2014/2. számú határozat szerint a sajtótermék felelősséget visel a közölt tartalomért abban az esetben is, amikor választási kampány idején tesz közzé politikai, közéleti tartalmakat.

A helyi sajtótermék azon gyakorlata, miszerint a kerületi jelöltek számára ingyenesen igénybe vehető felületet biztosít, az a választási eljárásról szóló törvényben nem részletesen szabályozott tevékenység, így viszonylag szűk körben értelmezhető az erre vonatkozó jogszabályi rendelkezés rendeltetészerű alkalmazásának sérelme. Bár a kérelmező a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának megsértését a Ve. 2. § (1) bekezdésének c) pontjával összefüggésben jelölte meg, a fentiekben kifejtett bírói gyakorlat szerint a helyi sajtótermékben az esélyegyenlőség biztosítására rendeltetésének megfelelően került sor.

A következőket bírósági gyakorlat értelmében az a tény, hogy a helyi sajtótermék szerkesztője – a közölt tartalomért való felelősségének tudatában – a hirdetések megjelenítését valamely feltételhez köti, akkor minősülhet rendeltetésellenes joggyakorlásnak, ha (1) abban felismerhetően megnyilvánul az a szándék, amely a formális jogkövetés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányul, és (2) ennek valamilyen hátrányos jogkövetkezménye van (mások jogainak korlátozása, csorbítása).

Bár a jelölt, jelölőszervezet számára lehet hátrányos jogkövetkezmény az, hogy jelen sajtótermék esetében kampánytevékenységét csak bizonyos eszközökkel tudja folytatni, önmagában azonban ez nem lehetetleníti el a jelöltet, jelölőszervezetet abban, hogy más kampányeszközben éljen a negatív kampány lehetőségével.

Másrészt a rendelkezésre álló iratok alapján nem állapítható meg a helyi sajtótermék részéről olyan szándék, amely a formális jogkövetés égisze alatt a jogintézményben rejlő tartalom kihasználására irányulna, illetve ilyen szándékot kérelmező sem jelölt meg kifogásában.

Fentiekre tekintettel a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának sérelmére való hivatkozás sem megalapozott.

A kifogással kapcsolatos jogszabálysértés tehát nem állapítható meg.

Az indokolásban kifejtettek alapján a választási bizottság a rendelkező részben foglaltaknak megfelelően határozott

A határozat mellékletét képezi a kifogás, továbbá az ahhoz mellékelte bizonyítékok, továbbá a kifogással érintett Budai Polgár újság kapcsolódó tájékoztatása és annak mellékletei.

III.

A határozat a Ve. 2. § (1) bekezdés c) és e) pontján, 43. §-án, 151. § (1) bekezdésén, 214-220. §-ain és 46. §-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 221. §-án, valamint 223-224. §-ain, az illetékmentesség az 1990. évi XCIII. törvény 33. § (2) bekezdés 1. pontján alapul.

Budapest, 2018. március 26.

dr. Völgyesi Miklós
elnök

